

**RAPORT KOŃCOWY
Z REALIZACJI PROGRAMU POLITYKI ZDROWOTNEJ**

Data wpływu:.....
Sygn. akt: .....

wypełnia Agencja Oceny Technologii
Medycznych i Taryfikacji

Miasto Łódź oznaczenie podmiotu składającego raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej	Raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej
Nazwa programu polityki zdrowotnej:	Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych w Łodzi
Przewidziany w programie polityki zdrowotnej okres jego realizacji: Program trzyletni, lata: 2018, 2019, 2020	Faktyczny okres realizacji programu polityki zdrowotnej: Program realizowano przez 3 lata: 2018, 2019, 2020
Opis sposobu osiągnięcia celów programu polityki zdrowotnej: ¹⁾	
<p>Cel główny: Obniżenie ryzyka ciężkiego przebiegu zakażeń pneumokokowych, nosicielstwa bakterii, powikłań po zakażeniu, a także kosztów związanych z leczeniem ww. schorzeń u dzieci 4-letnich zamieszkałych na terenie Miasta Łodzi poprzez przeprowadzenie szczepień przeciwko pneumokokom.</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zmniejszenie zachorowań na infekcje pneumokokowe w grupie docelowej. 2. Zmniejszenie zachorowań na IChP u osób szczepionych. 3. Zmniejszenie ilości hospitalizacji z powodu chorób wywołanych pneumokokami. 4. Zaszczepienie rocznie ok. 700 dzieci 4-letnich zamieszkałych na terenie miasta Łodzi. 5. Zwiększenie wiedzy personelu medycznego dotyczącej zakażeń pneumokokowych. 6. Zwiększenie wiedzy rodziców/opiekunów prawnych dzieci 4-letnich uczęszczających do przedszkoli w zakresie problematyki pneumokokowej. <p>W trakcie realizacji programu wdrożono wszystkie planowane interwencje. Służyły one osiągnięciu założonych celów.</p> <p>Realizacja szczepień została poprzedzona kampanią edukacyjno - informacyjną na terenie Miasta Łodzi, ukierunkowaną na zachęcenie grupy docelowej (rodziców dzieci) do udziału w Programie. Przygotowano w tym celu plakaty, ulotki oraz zrealizowano kampanię w lokalnych mediach i w środkach komunikacji miejskiej na terenie Łodzi. W każdym roku realizacji programu zorganizowano również szkolenie dla personelu medycznego w temacie zakażeń pneumokokowych. Edukacja rodziców była również prowadzona przez realizatorów programu.</p> <p>W trakcie realizacji Programu zaszczepiono łącznie 512 dzieci, w tym: w roku 2018 zaszczepiono 248 dzieci, w roku 2019 zaszczepiono 198 dzieci, w roku 2020 zaszczepiono 66 dzieci.</p> <p>Zakładany w programie cel objęcia szczepieniami ok. 700 dzieci rocznie nie został osiągnięty – trudności z osiągnięcia celu wynikały między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ze zmniejszającego się zainteresowania podmiotów leczniczych realizacją programu, - z infekcji dzieci w miesiącach jesienno – zimowych, które uniemożliwiały wykonanie szczepień w ustalonych terminach lub które nierzadko przyczyniały się do całkowitej rezygnacji rodziców dziecka 	

Charakterystyka interwencji realizowanych w ramach programu polityki zdrowotnej:²

Etapy programu polityki zdrowotnej i działania podejmowane w ramach etapów

1. Wybór podmiotu leczniczego realizującego Program w drodze postępowania konkursowego

prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej i ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (w ramach realizacji programu zostały ogłoszone 3 konkursy ofert – po jednym na każdy rok realizacji programu).

2. Działania edukacyjne:

I. kampania edukacyjno-informacyjna adresowana do rodziców/opiekunów dzieci 4-letnich, informująca o możliwości skorzystania ze szczepień i zachęcająca do zaszczepienia dziecka;

II. szkolenie personelu medycznego realizującego program.

Miejsca działań informacyjnych i edukacyjnych:

- środki masowego przekazu (prasa, telewizja, radio, Internet),
- komunikacja miejska,
- przedszkola,
- podmioty lecznicze.

Formy działań informacyjnych i edukacyjnych:

- plakaty i ulotki edukacyjne dla mieszkańców,
- audycje radiowe, telewizyjne w lokalnych mediach i artykuły w prasie,
- szkolenie dla personelu medycznego przeprowadzone przez lekarza specjalistę z dziedziny szczepień ochronnych lub chorób zakaźnych, obejmującego: epidemiologię zakażeń pneumokokowych, czynniki ryzyka, objawy choroby pneumokokowej, diagnostykę, sposoby leczenia oraz zasady szczepień przeciwko pneumokokom oraz korzyści z nich wynikające.

Na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej była prowadzona bezpośrednia i pośrednia edukacja rodziców dzieci, które mogą skorzystać ze szczepienia. Edukacja bezpośrednia realizowana była poprzez rozmowę lekarza lub pielęgniarki z rodzicami/opiekunami dziecka. Edukacja pośrednia była oparta o ulotki informacyjne i plakaty.

3. Realizacja programu:

- a) Dotarcie do rodziców/opiekunów dzieci 4-letnich z informacją o programie i możliwości zaszczepienia dziecka.
- b) Przekazanie materiałów edukacyjnych na temat zagrożenia IChP oraz korzyści wynikających ze szczepienia.
- c) Przyjmowanie zgłoszeń dzieci przez placówki realizujące szczepienia i kwalifikacja do szczepienia (sprawdzenie formalnych warunków kwalifikujących dziecko do programu) – obowiązywała zasada pierwszeństwa zgłoszeń.
- d) Uzyskanie pisemnej zgody rodzica na wykonanie szczepienia u dziecka.
- e) Wyznaczenie terminu badania kwalifikującego do szczepienia.
- f) Przeprowadzenie badania kwalifikującego do szczepienia i wykonanie szczepienia.

Przy realizacji programu nie obowiązywała rejonizacja – szczepienie można było wykonać w wybranym zakładzie opieki zdrowotnej realizującym program, bez względu na zadeklarowanie do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.

4. Monitorowanie

Podmioty realizujące program zobowiązane były do bieżącego monitorowania liczby dzieci zaszczepionych oraz sygnalizowania do Urzędu Miasta Łodzi wszelkich zagrożeń wynikających z podjętych przedsięwzięć, które mogły wpłynąć na prawidłowy jego przebieg. Ponadto realizatorzy zbierali wszystkie dane określone w punkcie V.2. programu. Rodzice/opiekunowie dzieci zaszczepionych oraz przeszkolony personel medyczny poproszeni zostali o wypełnienie anonimowych ankiet.

²⁾ Należy wymienić wszystkie wdrożone interwencje w danej populacji docelowej programu polityki zdrowotnej

Wyniki monitorowania i ewaluacji programu polityki zdrowotnej:³⁾

Monitorowanie zadania odbywało się na dwóch poziomach:

1. Opinie oraz sprawozdania realizatorów.
2. Opinie beneficjentów (rodziców zaszczepionych dzieci).

1. Opinie realizatorów – realizatorzy zgłaszali:

- Trudności w realizacji Programu ze względu na infekcje dzieci, które uniemożliwiały wykonanie szczepień w ustalonych terminach, nierzadko szczepienia dla tych dzieci w ogóle się nie odbyły.
- W roku 2020, ze względu na ogłoszony stan pandemii COVID – 19, zaobserwowano znaczny spadek zainteresowania szczepieniami. Z informacji uzyskanych od realizatorów wynikało to przede wszystkim z obaw rodziców i ze stosowanych przez nich środków ostrożności przed wirusem.
- Trudności w przekonaniu rodziców dzieci do szczepień mimo odpowiednio przygotowanej kampanii edukacyjnej.
- Ze względu na krótki okres czasu, który upłynął od realizacji szczepień, realizatorzy nie wykazali czy i w jakim stopniu zmienił się współczynnik zachorowań na infekcje pneumokokowe oraz współczynnik chorobowości ogólnej w stosunku do okresu przed wprowadzeniem szczepień.

2. Opinie beneficjentów

- 100% rodziców dzieci objętych szczepieniem zostało poinformowanych o problematyce pneumokokowej oraz otrzymało broszury informacyjno - edukacyjne
- 84,4% rodziców nie wypełniło ankiet ewaluacyjnych.
- Oceny rodziców poszczególnych elementów programu na podstawie wypełnionych ankiet:

1) Dostęp do informacji o programie:

- w 2018 roku: ok. 46,8% bardzo dobrze; ok. 40,4% dobrze; ok. 12,8% zadowolająco
- w 2019 roku: 50,0% bardzo dobrze; 40,0% dobrze; 10,0% zadowolająco
- w 2020 roku: ok. 30,8% bardzo dobrze; ok. 53,9% dobrze; ok. 7,7% zadowolająco, ok. 7,7% źle.

2) Użyteczność informacji zawartych w broszurze informacyjno-edukacyjnej:

- w 2018 roku: ok. 42,6% bardzo dobrze; ok. 46,8% dobrze; ok. 8,5% zadowolająco, 2,1% źle
- w 2019 roku: 45,0% bardzo dobrze; 4,05% dobrze; 10,0% zadowolająco
- w 2020 roku: ok. 30,8% bardzo dobrze; ok. 46,2% dobrze; ok. 23,1% zadowolająco.

3) Jakość obsługi w przychodni realizującej program:

- w 2018 roku: ok. 83,0% bardzo dobrze; ok. 12,8% dobrze; ok. 4,3% zadowolająco
- w 2019 roku: 70,0% bardzo dobrze; 30,0% dobrze.
- w 2020 roku: ok. 69,2% bardzo dobrze; ok. 23,1% dobrze; ok. 7,7% zadowolająco.

4) Jakość przeprowadzonej konsultacji lekarskiej:

- w 2018 roku: ok. 74,5% bardzo dobrze; ok. 21,3% dobrze; ok. 4,3% zadowolająco

³⁾ W zakresie monitorowania, w przypadku programów polityki zdrowotnej, których realizację rozpoczęto w dniu 30 listopada 2017 r. lub po tym dniu, należy wskazać liczbę osób zakwalifikowanych do udziału w programie polityki zdrowotnej, a także liczbę osób, które nie zostały objęte działaniami programu polityki zdrowotnej z przyczyn zdrowotnych lub z innych powodów (ze wskazaniem tych powodów), liczbę osób, które z własnej woli zrezygnowały w trakcie realizacji programu polityki zdrowotnej. W przypadku programów, których realizację rozpoczęto przed dniem 30 listopada 2017 r., dane wskazane w zdaniu poprzedzającym należy podać, o ile są dostępne. Należy opisać wyniki przeprowadzonej oceny jakości, w tym przedstawić zbiorcze wyniki, np. wyrażony w procentach stosunek opinii pozytywnych do wszystkich wypełnionych przez uczestników programu polityki zdrowotnej ankiet satysfakcji z udziału w programie polityki zdrowotnej. W przypadku programów polityki zdrowotnej, dla których okres realizacji został określony na czas dłuższy niż jeden rok, powinno się przedstawić wyniki monitorowania z podziałem na poszczególne lata realizacji. W zakresie ewaluacji należy ustosunkować się do efektów zdrowotnych uzyskanych i utrzymujących się po zakończeniu programu polityki zdrowotnej, m. in. na podstawie wcześniej określonych mierników efektywności odpowiadających celom programu polityki zdrowotnej.

- w 2019 roku: 80,0% bardzo dobrze; 20,0% dobrze
  - w 2020 roku: ok. 84,6% bardzo dobrze; ok. 15,4% dobrze.
- 5) Organizację i realizację programu”
- w 2018 roku: ok. 57,5% bardzo dobrze; ok. 36,2% dobrze; ok. 4,3% zadowolająco; ok. 2,1% źle
  - w 2019 roku: 65,0% bardzo dobrze; 20,0% dobrze; 15,0% zadowolająco
  - w 2020 roku: ok. 61,5% bardzo dobrze; ok. 23,1% dobrze; ok. 15,4% zadowolająco.
- 6) Stan wiedzy na temat zakażeń pneumokokowych po zakończeniu udziału w programie:
- w 2018 roku: ok. 70,2% bardzo dobrze; ok. 29,8% dobrze
  - w 2019 roku: 90,1% bardzo dobrze; 9,9% dobrze
  - w 2020 roku: ok. 69,2% bardzo dobrze; ok. 30,8% dobrze.
- 7) Ogólną ocenę Programu:
- w 2018 roku: ok. 72,3% bardzo dobrze; ok. 25,5% dobrze; ok. 2,1% zadowolająco
  - w 2019 roku: 69,9% bardzo dobrze; 20,1% dobrze; 10,0% zadowolająco
  - w 2020 roku: ok. 46,2% bardzo dobrze; ok. 30,8% dobrze; ok. 26,1% zadowolająco.

Koszty realizacji programu polityki zdrowotnej⁴⁾

Realizację programu sfinansowano ze środków budżetu Miasta Łodzi.

Zaplanowane środki wynosiły 597.000,00 zł łącznie na cały okres realizacji programu, w tym 200.000,00 zł na rok 2018, 199.000,00 zł na rok 2019 oraz 198.000,00 zł na rok 2020.

Wykonanie programu wyniosło: w roku 2018: 78.753,00 zł, w roku 2019: 68.919,22 zł; w roku 2020: 21.050,00 zł; w tym:

- przeprowadzenie szczepień profilaktycznych: w roku 2018: 71.415,00 zł; w roku 2019: 62.490,00 zł; w roku 2020: 21.050,00 zł;

- opracowanie treści broszury edukacyjnej dla rodziców na temat zakażeń pneumokokowych: w roku 2018: 1.000,00 zł;

- przeprowadzenie szkolenia dla personelu medycznego placówek realizujących zadanie: w roku 2018: 1.000,00 zł; w roku 2019: 1.000,00 zł;

- druk ulotek informacyjno – edukacyjnych i plakatu informacyjnego oraz usługa emisji planszy reklamowej wew. pojazdu transportu zbiorowego w mieście Łodzi na monitorach LCD: w roku 2018: 5.338,00 zł; w roku 2019: 5.429,22 zł.

Źródło finansowania ⁵⁾	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
Rok 2018		
Miasto Łódź	78.753,00 zł	0,00
Rok 2019		
Miasto Łódź	68.919,22 zł	0,00
Rok 2020		
Miasto Łódź	21.050,00 zł	0,00
Cały okres realizacji programu polityki zdrowotnej		
Źródło finansowania ⁵⁾	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe

⁴⁾ W przypadku realizacji programu polityki zdrowotnej w raporcie końcowym z realizacji programu polityki zdrowotnej należy przedstawić informację dla każdego kalendarzowego roku realizacji programu polityki zdrowotnej.

⁵⁾ Odpowiednio rozszerzyć w przypadku większej liczby źródeł finansowania albo problemów

Miasto Łódź	168.727,22 zł	0,00
Koszty jednostkowe realizacji programu polityki zdrowotnej ⁶⁾ Średni koszt udziału jednej osoby w programie wyniósł 329,54 zł.		
Informacje o problemach, które wystąpiły w trakcie realizacji programu polityki zdrowotnej ⁵⁷⁾ 1) Trudności w realizacji Programu ze względu na infekcje dzieci, które uniemożliwiały wykonanie szczepień w ustalonych terminach, nierzadko szczepienia dla tych dzieci w ogóle się nie odbyły. 2) W roku 2020, ze względu na ogłoszony stan pandemii COVID – 19, zaobserwowano znaczny spadek zainteresowania szczepieniami. Z informacji uzyskanych od realizatorów wynikało to przede wszystkim z obaw rodziców i ze stosowanych przez nich środków ostrożności przed wirusem.	Opis podjętych działań modyfikujących: ⁸⁾ UMŁ wspierał podmioty medyczne w działaniach mających na celu rozpowszechnienie informacji o programie na terenie Miasta Łodzi.	
Lódź	08.03.2021 r.	Iwona Iwanicka Zastępca Dyrektora Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych
Miejscowość	Data sporządzenia raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej	ZASTĘPCA DYREKTORA Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych <i>dr Iwona Iwanicka</i> oznaczenie i podpis osoby sporządzającej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej ⁹⁾
	Data akceptacji raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej	..... oznaczenie i podpis osoby akceptującej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej ⁹⁾

⁶⁾ Należy przedstawić poniesione koszty jednostkowe w przeliczeniu na pojedynczego uczestnika programu polityki zdrowotnej, tam gdzie każdemu oferowany był dokładnie ten sam zakres interwencji. W programach złożonych, zakładających wieloetapowość interwencji, należy przedstawić koszty w rozbiciu na poszczególne świadczenia zdrowotne, które oferowane były w ramach programu polityki zdrowotnej.

⁷⁾ Należy opisać trudności, które zostały zweryfikowane w trakcie realizacji programu polityki zdrowotnej oraz sposoby, w jaki zostały rozwiązane. Należy opisać krytyczne aspekty, przez które planowane interwencje w ramach programu polityki zdrowotnej lub część tych interwencji nie mogły być zrealizowane.

⁸⁾ Wypełnić odpowiednio albo wpisać „nie podejmowano”

⁹⁾ Oznaczenie powinno zawierać imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe

